

Європейська модель конституціоналізму: системно-аксіологічний аналіз

Монографія присвячена європейській моделі конституціоналізму, її ціннісній основі та структурі. У книзі досліджуються витoki європейської моделі конституціоналізму, ключові етапи її формування, аналізуються базові конституційні цінності та структурні елементи. Окрема увага приділена конституційним кризам у сучасних європейських державах.

Сучасні виклики європейської моделі конституціоналізму проектується на українські реалії та робляться висновки щодо врахування закономірностей її розвитку в національній практиці державотворення. Дослідження виконане на основі використання широкого кола доктринальних джерел, конституцій та законодавства європейських держав, документів органів Ради Європи, Європейського Союзу, практики ЄСПЛ.

Книга адресована науковцям, викладачам і студентам юридичних ЗВО, а також політологам, службовцям органів публічної влади, практикуючим юристам.

Зміст

Вступне слово.....	5
Передмова.....	6

Розділ 1

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДЕЛІ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ

1.1. Сучасні концепції конституціоналізму.....	12
1.2. Методологічні підходи до розуміння сутності конституціоналізму.....	30
1.3. Сутність конституціоналізму. Конституціоналізм як ідеологія, доктрина і практика обмеженого правління.....	42
1.4. Універсальні принципи конституціоналізму та методологічні передумови виокремлення європейської моделі конституціоналізму.....	62
1.5. Характерні риси європейської моделі конституціоналізму.....	80

Розділ 2

ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДЕЛІ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ: ВІД ІДЕЇ ДО КОНСТИТУЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПРАВЛІННЯ

2.1. Зародження ідей конституціоналізму (період Античності) та періодизація розвитку європейської моделі конституціоналізму.....	95
2.2. Історичні, соціально-культурні, політичні та правові передумови формування європейської моделі конституціоналізму (період Середньовіччя).....	108
2.3. Розвиток доктрини конституціоналізму на Європейському континенті (Новий час).....	122
2.4. Формування національних конституційних систем правління (Новий час).....	134
2.5. Роль європейських органів та установ в утвердженні європейської моделі конституціоналізму та виникненні європейської конституційної ідентичності.....	148

Розділ 3

СТРУКТУРА КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДЕЛІ

3.1. Писана конституція як акт установчої влади.....	170
3.2. Конституційна юрисдикція.....	192

3.3. Основоположні права людини	211
3.4. Парламентаризм як основа конституційних систем правління європейських держав	231
3.5. Незалежна судова влада	244
3.6. Поділ влади по вертикалі: федералізм, регіоналізація, децентралізація, субсидіарність.....	261

Розділ 4
КОНСТИТУЦІЙНІ КРИЗИ
В ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВАХ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ
Й УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

4.1. Виклики сучасного конституціоналізму в європейських державах.....	279
4.2. Спроба патисипативної демократії в конституційному процесі (Ісландський кейс).....	288
4.3. Парламентаризм і концентрація повноважень парламентською більшістю та главою уряду (Угорський кейс)	297
4.4. Конфліктність змішаної форми правління (приклад Румунської кризи 2013 року).....	305
4.5. Блокування роботи органу конституційної юрисдикції та загрози незалежності судової влади (криза у Польщі)	316
4.6. Уроки для України.....	324

Висновки	334
-----------------------	-----

<i>Додаток 1.</i> Перелік держав, що територіально охоплюються європейською моделлю конституціоналізму (оглядові дані).....	342
--	-----

<i>Додаток 2.</i> Види конституцій за часом їх прийняття	344
--	-----

<i>Додаток 3.</i> Способи формування конституційних судів держав із європейською моделлю конституціоналізму	346
--	-----

<i>Додаток 4.</i> Однопалатні та двопалатні парламенти в державах з європейською моделлю конституціоналізму	349
--	-----

<i>Додаток 5.</i> Форми державно-територіального устрою держав із європейською моделлю конституціоналізму	350
--	-----

Список використаних джерел	352
---	-----

[Перейти на сайт](#) →